

هو
۱۲۱

درباره‌ی

آداب حضور در مجالس قمری

(قسمت دوم)

حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجنوب علیشاه)

صد و هفتاد و نهم

زمستان ۱۳۹۲

فهرست

جزوه صد و هفتاد و نهم

درباره‌ی آداب حضور در مجالس فقری (قسمت دوم)

عنوان

صفحه

مسأله‌ی جای نشستن در مجلس فقری از آداب این مجالس است / در مورد اینکه می‌گویند فلانی جا ماهر گذاشته و نظر شریعت و طریقت در مورد آن / وقتی مؤمنی به چیزی اصرار می‌کند، انسان به احترام او باید آن را قبول کند / به ما انسان‌ها گفته‌اند جایزالخطا؛ اگر خطا نکنیم که جایزالخطا نمی‌شویم / اجرای دستورات کلی و

موارد مستثنا. ۱۳

درباره‌ی اشتباهی که بعضی می‌کنند و می‌گویند درویشی سازمان‌بندی شده است / توسعه‌ی فکری و توسعه‌ی فرهنگی مقدم است / اول توسعه فرهنگی انجام می‌شود، بعد برای آن سازمان و محلی درست می‌شود / رعایت نظم از

کارهای بسیار خوب است / وقت‌شناسی خیلی مهم است. ۱۹

در مجالس فقری همه برادر و خواهر و برابر هستیم / در مورد احترام به شخص مجاز / در مجالس فقری به هیچ‌وجه

مباحث سیاسی نباید مطرح شود/ بعد از خاتمه‌ی مجلس همگی متفرّق شوند و جلسه‌ی فقری را به عنوان جلسه‌ای دوستانه ادامه ندهند/ فقرا شخصاً آنقدر پند‌صالح را مطالعه کنند که مطالب و حتّی عبارات آن مرکوز ذهن آنان گردد/ فقرا در جلساتی که متناسب با دستورات سلسله‌ی ما نیست، حضور نیابند/ در جلسات فقری رعایت حجاب اسلامی (جدا بودن محل جلوس خواهران از برادران) از اوجب واجبات است/ از قرائت اشعاری غیر از عرفای سلف و بنابه سلیقه‌ی شخصی اجتناب شود. ۲۱

فقرا مقید به حضور در مجالس فقری باشند/ در مورد تنظیم برنامه‌ی مجلس و کتاب خواندن از طرف کسی که مأذون به آن امر است/ درباره‌ی سکوت در مجلس فقری/ راجع به حالات جذبه که احیاناً برای سالک پیش می‌آید/ فقرای قدیمی باید پندار و گفتار و رفتارشان به حدّی منطبق با اصول فقری باشد که فقرا متأخّر نمونه‌گیری کنند/ اعتیاد، هم فاسد است و هم مُفسِدِ دیگران/ از معتاد دستگیری نمی‌شود، چنین شخصی مجلس فقری را که محلّ ذکر خداست، آلوده نسازد/ به هیچ‌وجه غذا خوردن و

اطعام، جزء جلسه‌ی فقری نیست مگر به مناسبت‌های خاصی که به اطلاع عموم می‌رسد. همه‌ی فقرا بعد از خاتمه‌ی مجلس متفرق شوند. ۲۴

جزئی صحبتی که از سوی هریک از فقرا بشود باعث حواس‌پرتی دیگران می‌گردد و این گناه است / خواندن اشعار اگر به صورت تفأل یا به صورت منظم از کتب خوانده شود، مفید است / مجلس فقری جای تصنیف‌خوانی نیست و نباید اشعار با آهنگ‌های تصنیفی خوانده شود / در مجالس فقری فقط کسانی که اذن و اجازه‌ی صحبت دارند، باید صحبت کنند و سایرین چنین حقی ندارند / اگر کسی به صرف ادّعی اینکه شفاهاً از یکی از آقایان اقطاب اجازه‌ای گرفته، کاری کند، هم خود خطاکار است و هم

دیگران را به خطا وادار کرده است. ۲۷

مجالس فقری شب‌های جمعه و دوشنبه را منظم داشته باشیم. اگر یک نفر یا دو نفر هم حاضر باشند، نام آن مجلس فقری است / مجلس فقر مورد نظر الهی و محلّ توجه و حضور اولیای خداست / درباره‌ی هدف شرکت‌کنندگان در مجلس فقری / در مدّت حضور در

جلسه‌ی فقری، سکوت و نظم کامل و آداب حضور در

مجلس فقر رعایت شود. ۲۹.....

هر کجا مجلس فقری تشکیل گردد، در مدت جلسه،

صاحب مجلس، بزرگ وقت بوده و صاحبخانه جز خدمت

به فقرا سِمت دیگری ندارد/ سخنرانی و پاسخ به سؤالات

فقری فقط برای افرادی که از طرف بزرگ وقت اجازه دارند،

میستراست و دیگران حق گفتگو در این باره را ندارند. ۳۰.....

در مورد فقرایی که خدمات گوناگون حسینی‌ها و مجالس

فقری را به عهده دارند/ درباره‌ی بالاترین صدور مجوز از

سوی قافله‌سالار کاروان انسانیت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، برای

مجالس فقری و ذکر خدا/ با رعایت کامل آداب و حال توجه

و مراقبه در مجالس فقری، بهره‌مندی خود را افزایش و از

رحمت الهی برخوردار شویم. ۳۱.....

در مورد علت تشکیل مجلس در شب جمعه و کنار گذاشتن

کارهای دنیایی البته هر کاری که با زندگی برادران در ارتباط

باشد و صرفاً هدف آن کمک به برادران باشد، دنیایی

حساب نمی‌شود/ مجلس در شب جمعه است و نه در روز

پنج‌شنبه/ خواندن اشعار با صدای خوش و با قرائت، غنا

محسوب نمی‌گردد/ در مورد موسیقی / آن موسیقی که انسان را از یاد خدا دور کرده و در شهوات فرو برد «غنا» نامیده می‌شود و غنا حرام است / بطور کلی استفاده از هرگونه موسیقی که با آلات موسیقی ادا می‌شود و اصطلاحاً به آن ساز می‌گویند، در مجالس فقری صحیح نیست / در دستورات درویشی و حتی احکام شرعی گفته شده است که رعایت اوضاع و احوال لازم است که این در جزئیات و ظواهر امر است و در اصول کلی به هیچ وجه فرق نمی‌کند / در تمام مدّت مجلس حتی همانند بعضی شهرها یا روستاها که همه، اعضای یک خانواده هستند، رعایت حجاب شرعی را

بنمایند و مجلس بانوان از آقایان جدا باشد. ۳۳

مجالس به هیچ وجه نباید در محلّ اجاره‌ای باشد، اگر هیچیک از فقرا امکان قبول این افتخار را نداشت، مجلس برگزار نمی‌شود / در مجلس فقط نوار منتسب به اقطاب

گذارده شود. ۳۸

شرکت و حضور در مجالس فقری شب‌های جمعه و دوشنبه از مهم‌ترین وظایف فقری در این زمان است / به موجب فرموده‌ی رسول خدا ﷺ: مجالس ذکر خدا از باغ‌های

بهشت در دنیا و جایگاه آماده نمودن بهشت اخروی است /
در مورد اهمیت حضور در مجالس فقری، با توجه به نیاز
افراد جامعه در این دوران / درباره‌ی فرمایش علی عَلَيْهِ السَّلَام :
عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الذُّكْرِ؛ بر تو باد شرکت در مجالس ذکر /
حاضرین در مجالس فقری چه در حسینیه‌ها و چه در منازل
در داخل و خارج از ایران می‌دانند که در مدت جلسه‌ی
فقری، صاحب آن حضرت مولی است. ۳۹.....
مجالس فقری در همانجایی باید باشد که مقرر شده است و
حتی آقایان مشایخ معظم هم حق تغییر آن را ندارند و باید از
خود حقیر استفسار شود. ۴۱.....
میزبان بودن در مجالس به منزله‌ی خدمت به برادران است
نه سروری بر آنها / منزل محلّ مجلس در واقع تعلق به مولی
دارد / سلوک و رفتار میزبان مجلس اگر مورد پسند
مولی باشد این میزبانی را به تاج افتخار می‌آرید. ۴۲.....
کسی که در منزل شخصی خودش برای دیدار و دید و بازدید
می‌نشیند و جلسه برقرار می‌کند، البته با یاد خدا بودن،
مجلس را متبرک می‌سازد ولی مجلس فقری تلقی نمی‌شود. ۴۴.....
در درویشی همه‌ی امور مخصوصاً مسائل فقری باید با

اجازه‌ی بزرگ وقت انجام گیرد/ فقرا از هر گونه گفتار و رفتار غلوآمیز و بروز حالات خود مخصوصاً در مجالس فقری خودداری نمایند/ نمی‌توان همه‌ی حالات فقرا را جذبہ دانست زیرا در بعضی موارد از آثار امراض روانی یا ضعف اعصاب است و نباید آن را نشانه‌ی کمال یا ترقّی دانست. ۴۵

در مورد اعتیاد به مواد مخدّر که هم موجب فساد خود شخص معتاد و هم افساد دیگران است و درباره‌ی کسانی که خدای نکرده اقدام به توزیع یا فروش مواد مخدّر در مجالس فقری که مجالس اُنس و یاد خداست، می‌کنند/ مهم‌ترین وظیفه و اشتغال مشایخ گرامی توجّه به تربیت و رفع نواقص اخوان می‌باشد و بدین لحاظ حضور آنان در مجالس، رونق معنوی به جلسه می‌دهد/ همه‌ی برادران و بالاخص مشایخ و مأذونین گرامی باید حتی المقدور در مجالس حاضر شوند و غیرت آنان بر اخوان و حسّاسیت به هنگام مشاهده‌ی نواقص، خطاها و تمرّدها نباید مانع حضورشان گردد/ درباره‌ی دشمنان فقر که سعی می‌کنند ایجاد تفرقه کنند و نیز می‌کوشند مجالس ذکر خدا را تعطیل کنند. ۴۶

در مورد نحوه‌ی نشستن در مجالس فقری / درباره‌ی آیه‌ی
قرآن برای کسانی که فشرده می‌نشینند / یک‌طوری
بنشینید که هم خودتان راحت باشید، هم پهلویی شما /
راحت و آسایش دیگران را بر راحت و آسایش خودتان ترجیح
بدهید، البتّه هر دیگرانی هم نه، نسبت به دوستان خداوند

و همراهان سیرالی الله خیلی مهربان باشید. ۴۸

فهرست جزوات قبل ۵۰

با توجه به آنکه حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجنوب‌علیشاه) پاسخ نامه‌ها و سؤالات را، عموماً در جلسات فقری بیان می‌فرمایند و امکان پاسخ جداگانه به تک تک نامه‌ها و سؤالات نمی‌باشد، لطف نمائید مطالب جزوات بیانات را قبل از طرح سؤال به دقت مطالعه بفرمایید. فقط کسانی جزوات را بگیرند که مطالعه می‌کنند، نه اینکه بگیرند و گوشه‌ای بگذارند.

خواهشمند است به منظور دسترسی هر چه بیشتر علاقه‌مندان به خصوص فقرا و سایر مؤمنین به این جزوه و سایر جزوات بیانات، در صورتی که بیشتر از یک جلد موجود دارید، لطف نموده به سایرین هدیه نمائید. با توجه به آنکه تهیه‌ی جزوات بیانات، مستقل از هر مؤسسه‌ی خیریه و انتشاراتی صورت می‌گیرد، خواهشمند است جهت اعلام سفارش و آشنایی با نحوه‌ی اشتراک، با شماره‌ی تلفن ۰۹۱۲ ۵۸۳ ۸۲۴۲ تماس حاصل فرمایید.

بدینوسیله از همه‌ی کسانی که در تکثیر این جزوه و سایر جزوات بیانات، توفیق خدمت مالی داشته‌اند، سپاسگزاری می‌شود. مطالعه‌ی جزوات از طریق سایت اینترنتی ذیل نیز امکان‌پذیر می‌باشد. در این سایت، جزوات به تفکیک و شامل: مجموعه‌ی جزوات گفتارهای عرفانی، مکاتیب عرفانی، شرح رساله شریفه پندصالح، گفت‌وگوهای عرفانی، جزوات موضوعی (استخاره، اختلافات خانوادگی، حقوق مالی و عشریه) و... می‌باشد. همچنین در این سایت امکان جستجوی موضوعی در خصوص مطالب مورد نظر، نیز وجود دارد.

WWW.JOZVEH121.COM

هر کسی نامه می نویسد یا مطلبی می گوید، توقع دارد که جواب آن را بدهم و لاقلاً همان پنج خط که او نوشته، من دو خط بنویسم. همان را هم نمی رسم. الان مدتی است دیگر تقریباً نمی توانم بنویسم. خواهش کردم به فهرستی از مطالب گفته شده که هر مرتبه پیاده می شود و منتشر می گردد نگاه کنند، حتماً راجع به مطلب سؤال شده، صحبت کرده ام. دیگران هم که سؤالات مشابه دارند استفاده کنند. برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح شنبه، تاریخ ۱۳۸۷/۹/۳۰ ه. ش.

***

یکی پرسیده که دوبار نامه نوشته ام جواب ندادید. آخر می گویند التماس دعا، من جواب این را چه بگویم؟ جوابی ندارید. همان فرمایش حضرت صالح علیشاه که یکبار گفتم. فرمودند: همان لحظه ای که آنها سلام می رسانند، التماس دعا می گویند، همان لحظه، دعا و خواسته شان به ما رسیده است.

فرض کنیم از هر کسی یک سؤال می رسد. اگر در جواب اینها، یک خط هم بنویسیم، خود این یک کتاب بزرگی می شود. این است که توقع اینکه برای هر سؤال، خود آن شخص را بخواهیم و با هم صحبت کنیم، نمی شود این کار را کرد، نمی رسم.

بنابراین درباره ی سؤال که در ذهنتان پیدا می شود، حتماً جواب داده ام. این جزوه هایی هم که درمی آید، بپرسید که چه موقعی جواب داده ام، همان را بگیرید بخوانید و بعد اگر پیدا نکردید آنوقت بیایید و بپرسید. مثلاً می نویسند شش بار نامه نوشتیم، جواب ندادید. بله، اگر ده بار هم مطلبی که مربوط به من نیست را بنویسید، چه جوابی بدهم؟

برگرفته از گفتارهای عرفانی، صبح چهارشنبه، تاریخ ۱۳۹۲/۲/۴ ه. ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

مسأله‌ی جای نشستن در مجلس فقری از آداب این مجالس است. حتی در برگزاری نماز جماعت گفته‌اند که در صف اول کسانی باید قرار بگیرند که تقدّم بیشتری در اسلام و ایمان دارند. اگر این مطلب رعایت نشود و کسی دخالت کند که چه کسانی باید کجا بنشینند و مثلاً بگوید تو چرا اینجا نشسته‌ای؟ برو آنجا بنشین، این هم، توهین به آنهاست و هم توهین به من است به کسی مربوط نیست که حرف بزند و شخصی را بلند کند، این نقص از من هم هست، هر چه شما ناقص‌تر باشید، من هم ناقص‌تر هستم و من هم در آن گناه شریکم. یک عبارت مشهور در فارسی است که می‌گویند فلانی «جا مهر گذاشته». غیر از صف اول که بهتر است که پیشکسوتان در آن قرار بگیرند و سایر مؤمنین هم باید آن را رعایت کنند، غیر از آن در صف‌های دیگر هر جا، جای نشستن بود، باید بنشینند. من خودم در مجلس الان جای مشخصی دارم، برای اینکه حرف می‌زنم و همه مرا باید ببینند و الا این دلیل بر شخصیت من نیست. اینکه می‌بینید در (جلسه‌ی آقایان) راهی برای عبور من باز می‌کنند این «دور باش و کور باش» نیست که در معبر شاهزاده‌های قدیم گفته می‌شد نه، به این علت

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح چهارشنبه، تاریخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۵ ه. ش.

است که من ضعیفم و اگر (اصطلاحاً) مختصری به من فوت کنند می‌افتم؛ این است که از این جهت اینکار را می‌کنند.

در تذکرة الاولیاء آمده است که کسی به خدمت حضرت جعفر صادق علیه السلام رسید و بعد از سلام و احوالپرسی و اظهار ارادت، گفت: یا بن رسول الله علم تو از همه بیشتر است، کمال تو از همه بیشتر است، محبت تو از همه بیشتر است، لباس‌های تو هم از همه‌ی ما بهتر است، فقط یک عیب داری (العیاذ بالله) آن هم این است که یک کمی متکبری. حضرت فرمود: من خیلی متواضع هستم و خود را از همه‌ی بندگان پایین‌تر می‌دانم (کما اینکه خود حضرت یا جد ایشان در بعضی جلسات با غلامان و کنیزان خود با هم ناهار می‌خورد) سپس فرمود: بیایید با هم عهد ببندیم که هر کدام از ما که به بهشت رفتیم بگوییم: به بهشت نمی‌رویم مگر اینکه رفقای ما هم بیایند. همه‌ی اطرافیان به گریه افتادند. گفتند: خدایا اینکه امام و نوه‌ی پیغمبر است اینطور می‌گوید، ما چه بگوییم. حضرت صادق علیه السلام فرمودند: من وقتی به خودم هستم از همه پست‌تر هستم ولی وقتی از کبریای الهی حرف می‌زنم از همه‌ی جهان بالاتر هستم. حالا اینکه می‌گویند که شریعت قدم اول در سلوک است برای این است. در شریعت می‌گویند که وقتی به نماز جماعت می‌آیید در بین صفوف هر جا خالی بود، همانجا

بایستید، اگر با عجله آمدید که به نماز برسید و بعد نیاز به تجدید وضو پیدا کردید، یک مهر بگذارید سر جای خود و بروید وضو بگیرید، به احترام آن مهر دیگران آن جا را برای شما نگه می‌دارند. این در شریعت است. اما در طریقت گفته می‌شود که خود تو باید بیایی مهر بگذاری، نه اینکه مهر را بدهی به کس دیگری و بگویی این مهر مال فلان کس است، خود تو بیا بنشین. البته قول مؤمن محترم است چون همه‌ی مؤمنین مثل هم هستند. در صدر اسلام اگر یک مسلمان در جنگ به کسی امان می‌داد، فرمانده هم آن امان را قبول می‌کرد، یعنی در میان مؤمنین یک نفر مثل همه است، همه مثل آن یک نفر هستند، بنابراین اگر مؤمنی از طرف مؤمن دیگری این کار را کرد، از نظر شریعت می‌توانید بگویید که صحیح نیست ولی نظر طریقت این است که بگویید چشم و اطاعت کنید. شریعت و طریقت که می‌گویند به هم متصل‌اند، در همه جا این گونه‌اند.

حضرت صالح علی‌شاه گاهی به دیدن علمای مهم آن زمان می‌آمدند. مرحوم سنگلجی هم که مرد دانشمندی بود به دیدن ایشان می‌رفت. او روزی خدمت ایشان گفته بود که درویش‌های شما اطلاعات شریعتی و فقهی ندارند و این مسائل را چندان رعایت نمی‌کنند. ایشان فرمودند که ان شاء الله رعایت می‌کنند، ولی این

گناه و قصور از شماست، برای اینکه شما مأمور یاد دادن شریعت هستید، شریعت که کامل شد ما به آموزش طریقت می‌پردازیم و ما می‌بینیم که گاهی اوقات همین‌طور است. حالا این موضوع بین علما و بزرگان شوخی شده که بعضی از این شوخی‌ها واقعاً جنبه‌ی آموزشی هم دارد. من گفتم: متأسفم از اینکه این‌طور چیزهای ساده‌ی انسانی را باید یادآوری کنم، این از ساده‌ترین مسائل است، چون این را عملاً در بین فقرا دیده‌ام.

در زمان حضرت صالح علی‌شاه که کوچک بودیم، هرگز پهلوی ایشان جا نداشتیم و کسانی هم که در اطراف ایشان بودند به ما جا نمی‌دادند و چون دیگران این‌طور رفتار می‌کردند این است که به یک جای خاص عادت نکردیم. این مسائل بستگی به عادت هم دارد. مثلاً گاهی که به مجلس آقایان مشایخ که مرحوم آقای جذبی بودند یا آقای وفاعلی (که هر دو به من خیلی محبت داشتند) می‌آمدم کسی که پهلوی آنها نشسته بود پا می‌شد و اصرار می‌کرد که بیا اینجا بنشین. با وجود این وقتی مؤمنی به چیزی اصرار می‌کند، انسان به احترام او باید آن را قبول کند، ولی این یک مورد استثنا بود و من آن را قبول نمی‌کردم.

سایر مسائل را نمی‌توانم بیان کنم، برای اینکه خسته شده‌ام، این خستگی غیر از خستگی ناشی از فعالیت و کار است، اگر

خبر خوشحال کننده‌ای باشد یا به مسافرت خوبی رفته باشیم و به حج یا به زیارتی رفته باشیم وقتی برمی گردیم، هر چقدر شرح آن را بگوییم خسته نمی شویم، اما اگر قرار باشد که درباره‌ی این مسائل حرف بزنیم، آدم خسته می شود، بنابراین شما خود را خسته نکنید، من یک نفر به جای همه‌ی شما دارم از این چیزها خسته می شوم. شما با گشایش روح رفتار کنید. این حاشیه‌ای بود که از متن مفصل تر شد. شکستنی باید بشکند اگر نشکند که اسم او را شکستنی نمی گذارند، به ما انسان ها هم گفته اند جایز الخطا، یعنی اگر خطا نکنیم که جایز الخطا نمی شویم.

در دو قرن اخیر مرحوم آقای حاج شیخ عبدالله حائری تنها شیخی بودند که مسئولیت شیخ المشایخی و لقب «شاه» به ایشان داده شد. ایشان ملقب به رحمت علیشاه بودند و حسینیه‌ی حائری منزل مسکونی ایشان بود، فرزند ایشان، مرحوم هادی حائری تعریف می کرد که یک روز جمعه در منزل با مادر و خواهر صحبت می کردم. مجلس بیرونی تمام شد و آقای حاج شیخ عبدالله به اندرونی تشریف آوردند، من را صدا کردند و نامه‌ای به من دادند و گفتند: بخوان. من آن را خواندم، دیدم یک نفر نوشته من (مهدی) و فلان کس تحصیلات علمی کرده ایم و به درجه‌ی اجتهاد رسیده ایم و مجتهد هستیم و به این نتیجه رسیده ایم که

باید با شما بیعت کنیم، حالا ما تقاضای بیعت می‌کنیم. می‌فرمایید ما بیاییم تهران یا شما به شهر ما تشریف خواهید آورد؟ بعد که آن را خواندم، حاج آقا (پدر ایشان) پرسیدند که: هادی به نظر تو در جواب چه بنویسم؟ من گفتم: این چه آدمی است که گفته شما می‌آیید یا من؟ بنویسید پا شو بیا تهران. فرمودند: نه، من باید بروم. نامه از طرف آقای «وفاعلی» بود که با نام مهدی مجتهد سلیمانی امضا کرده بودند و البته آقای مهدی مجتهد سلیمانی به فاصله‌ی کوتاهی بعد از تشرّف شیخ شدند و از مشایخی بودند که خیلی از تهرانی‌ها ایشان را به یاد دارند و خدمت ایشان رسیده بودند.

در این قبیل دستورات کلی خواستم برای شما یک نمونه‌ی مستثنا را گفته باشم مگر اینکه خود شما تشخیص بدهید و شخص خاصی برای در صف جا دادن باشد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

بعضی این اشتباه را می‌کنند که می‌گویند درویشی سازمان بندی شده است. شیخ نجم‌الدین کبری که به او شیخ ولی تراش می‌گویند، فقط دوازده نفر پیش او مشرف شدند و به هر دوازده نفر اجازه‌ی اخذ بیعت داد که از مشاهیر هستند: کسانی مثل مجدالدین بغدادی که مرشد عطار بود، بهاء‌الدین که پدر مولوی است و امثال اینها. می‌گفتند خود او بود و این دوازده نفر با هم مجلس فقری داشتند ولی امروز با این جمعیت اگر بخواهید روضه داشته باشید، باید حسینیه‌ای و جایی داشته باشید، پس یک سازمان می‌خواهد. اگر در زمان شیخ نجم‌الدین کبری آن عده، زیادتر می‌شد شیخ نباید سازمانی برای مجالس می‌داد؟ در دنیای امروز، خیال می‌کنند هر چیزی سیاسی است. در حالی که توسعه‌ی فکری و توسعه‌ی فرهنگی مقدم است. اول حسینیه درست نمی‌کنند که بعد عده‌ای حسینی شوند، اول خداوند حسینی خلق می‌کند، چنین واقعه‌ای درست می‌کند، عده‌ای با ارادت به او، دور هم جمع می‌شوند و بعد می‌گویند نام اینجایی که درست کردیم حسینیه است. پس توسعه‌ی فرهنگی اول انجام می‌شود، بعد برای آن سازمان و محلی درست می‌شود. حتی بعضی به

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح چهارشنبه، تاریخ ۱۳۸۷/۳/۱ ه. ش.

وقت‌شناسی ایراد می‌گیرند که شما مثل احزاب از فلان ساعت تا فلان ساعت مجلس می‌گذارید. وقتی عده زیاد هستند، وقتی شهری این قدر شلوغ و پرترافیک است، این از کارهای بسیار خوب است که نظم را رعایت کنند. البته شما به من می‌توانید بگویید: *أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ*^۱، آیا مردم را می‌گویید کار خوب بکنید و خودت یادت می‌رود؟ نه! یادم نمی‌رود من هم سر ساعت هفت ونیم باید اینجا باشم، ولی ده دقیقه یک ربع دیر می‌آیم، چون کاغذهای شما نمی‌گذارد، باید بخوانم، جواب بدهم. یا امروز چنین حرفی بزنم. والا وقت‌شناسی خیلی مهم است و البته خیلی چیزهای دیگر مهم است، که خود شما می‌دانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

... در مجالس فقری، همه برادر و خواهر و برابر هستیم و هیچکس مزیت ندارد جز بنابه اجازه‌ای که به او اعطاء شده است. این مزیت هم به اندازه‌ای است که امکان انجام آن وظیفه را برای او فراهم می‌کند. رعایت و ادای احترام نسبت به شخص مجاز به منزله‌ی احترام به آن اجازه است.

۶- فقط کسی که مجاز باشد حق دارد صحبت کند و اصولاً در مجالس فقری هیچ کاری و وظیفه‌ای نباید بدون اجازه انجام گیرد.

۷- در مجالس فقری به هیچ وجه مباحث سیاسی نباید مطرح شود. اگر هم بعضی از فقرا انفراداً فعالیت‌هایی در این زمینه دارند به هیچ وجه در مجلس نباید به آن ادامه دهند. بعد از خاتمه‌ی مجلس همگی متفرق شوند و جلسه‌ی فقری را به عنوان جلسه‌ی دوستانه ادامه ندهند. جلسات دوستانه در اوقاتی نباشد که متصل به جلسه‌ی فقری بوده و مقدمه یا مؤخره‌ی آن به حساب آید.

۸- در مجالس پندصالح خوانده شود و فقرا نیز شخصاً آنقدر پندصالح را مطالعه کنند که مطالب و حتی عبارات آن مرکوز ذهن

---

۱. برگرفته از خطابه‌ای به برادران و خواهران ایمانی خارج از کشور، تاریخ ۲۹ شوال ۱۴۱۷ ه. ق. برابر با ۱۹/۱۲/۱۳۷۵ ه. ش.

آنان گردد.

۹- در مورد سایر سلاسل فقری آنچه در پند صالح مرقوم فرموده‌اند، رعایت شود؛ ولی در جلساتی که متناسب با دستورات سلسله‌ی ما نیست حضور نیابند. به هیچ وجه جلسه‌ی فقری نباید با جلسات دیگر مخلوط گردد. کسانی که حتی مشرف نیستند اداره‌کننده تلقی شوند که در این صورت اشتباهاتی رخ می‌دهد نظیر آنچه در مجله Gnosis شماره زمستان ۱۹۹۴ به قلم Jay Kinney آمده است که در مورد سلسله‌ی گنابادی نویسنده از دو نفر به نام‌های... (که هیچیک از اخوان سلسله ما نیستند) به عنوان دو مرشد گنابادی یاد می‌کند که جمعیتی به نام جمعیت بین‌المللی تصوف در آنجا تأسیس کردند.

۱۰- در جلسات فقری رعایت حجاب اسلامی (جدا بودن محل جلوس خواهران از برادران رعایت شود) گرچه این دستور در همه جا در جلسات شخصی و خصوصی هم باید رعایت شود، متعهداً رعایت آن در جلسات فقری از اوجب واجبات است.

۱۱- کتب نظم و نثری که قرائت می‌شود از بزرگان عرفان باشد. آثار حضرات سلطان‌علیشاه، نورعلیشاه، صالح‌علیشاه، رضا‌علیشاه، محبوب‌علیشاه و به خصوص

پند صالح قرائت گردد. اشعار از شعرای عارف متقدم، حافظ، سعدی، عراقی، مولوی، عطار و غیرهم باشد. از قرائت اشعاری غیر از عرفای سلف و بنابه سلیقه‌ی شخصی اجتناب شود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.^۱

۱- مجالس فقری و دینی در شب‌های جمعه و دوشنبه تشکیل شود و اخوان محترم حضور در مجلس را از اهمّ وظایف بدانند و سعی کنند از اوّل وقت حضور یابند و هرگاه صاحب مجلس گرفتاری داشت و از پذیرایی معذور بود تا تعیین تکلیف نشده است، مجلس بطور سیّار برقرار شده و ادامه یابد و به هر صورت تعطیل نگردد و فقرا مقید به حضور باشند.

۲- در مجلس فقری به هیچ وجه صحبت دنیایی به عمل نیاید و مباحث اجتماعی و دنیایی را که فقرا از لحاظ فردی و شخصی مورد نظر دارند در غیر زمان و مکان مجلس باشد.

۳- تنظیم برنامه‌ی مجلس و کتاب خواندن از طرف کسی که مأذون به آن امر است، انجام شود و وظایف مقرر به همان ترتیب است که دستور داده شده و اجازه صادر شده است و دیگران نباید دخالت کرده و دستور دهند و هرگاه مطلب یا نکته‌ای را متوجّه می‌شوند، قبلاً یا بعداً به مسئول همان امر، یادآوری نمایند.

۴- در مجالس سکوت برقرار باشد تا همگان بتوانند از استماع قرائت کتب، بهره‌مند شوند و با توجّه به ذکر خدا، مجلس را مصداق حلقه‌ی ذکر الهی سازند. حالات جذبه که احیاناً

---

۱. برگرفته از نامه‌ای به برادران و خواهران ایمانی، تاریخ ۲۰ جمادی الاول ۱۴۱۸ ه. ق. برابر با ۱/۷/۱۳۷۶ ه. ش.

برای سالک پیش می‌آید مختص به خود اوست و نباید به دیگران تحمیل گردد یا اینکه گاهی این حالات موجب حرکت یا به هم زدن سکوت باشد به خصوص از طرف خواهران، بسیار ناشایست است و اولاً: حاکی از ظرفیت ناقص و نقص در قدرت روحی است که قادر به کنترل خود نمی‌باشد. ثانیاً: اگر شخص قدرت خودداری از این حرکات جذبه را دارد و معهذا اقدام نمی‌کند قاصریا احياناً مقصر است. ثالثاً: این بروز حالات، مزاحم حال دیگران بوده و تحمیل روحی بر آنان حساب می‌شود.

۵- در نشست‌هایی که به عنوان مجلس فقری تشکیل می‌شود ولو با عده‌ی معدودی که احياناً ممکن است محارم یکدیگر باشند، باید رعایت حجاب شرعی به عمل آمده و محلّ جلوس خواهران و برادران مجزاً باشد.

۶- فقرای قدیمی باید پندار و گفتار و رفتارشان به حدّی منطبق با اصول فقری باشد که فقرای متأخر نمونه‌گیری کنند که خدای ناکرده جزئی‌ترین کوتاهی از فقرای قدیمی نه تنها حاکی از قصور در سلوک است بلکه اگر جوان‌ترها و افراد مبتدی آن روش را ملاک قرار دهند، موجب سنگین‌تر شدن بار مسئولیت آنها خواهد بود.

۷- مسأله‌ی اعتیاد بسیار مهم است. اعتیاد هم فساد است

و هم مُفسِد دیگران؛ توجّه داده می‌شود که معتاد را اگر غیر فقیر است به مجلس راه ندهند و اگر از اخوان است مسلماً بعد از تشرّف به فقر است که به این گناه آلوده شده است زیرا از معتاد دستگیری نمی‌شود. چنین شخصی خود باید توجّه کند و لا اقل آیه‌ی: لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى^۱ را ملاک قرار داده و مجلس فقری را که محلّ ذکر خداست، آلوده نسازد.

۸- قبل از جلسه یا بعد از آن و در همان محل به هیچ وجه جلسه‌ی دوستانه به نحوی که به مجلس فقری اتّصال یابد، برقرار نگردد. همه‌ی فقرا بعد از خاتمه‌ی مجلس، متفرّق شوند و به هیچ وجه غذا خوردن و اطعام، جزء جلسه‌ی فقری نیست مگر به مناسبت‌های خاص که به اطلاع عموم می‌رسد.

---

۱. سوره نساء، آیه‌ی ۴۳.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۴- درباره‌ی نظم و انضباط مجالس فقری بارها گفته شده و خوشبختانه غالباً این مجالس با نظم و سکوت توأم است ولی یادآوری این مطلب مفید است که جزئی صحبتی که از سوی هر یک از فقرا بشود باعث حواس‌پرتی دیگران می‌گردد و این گناه است. در خود مجالس هم، آنان که کتاب می‌خوانند همانگونه که قبلاً دستور داده شده باید از اشعار بزرگان سلف و مورد قبول همگان مانند سعدی، حافظ، مولوی، عطار و امثال اینها بخوانند، زیرا مشاهده شده است که بعضی‌ها از روی جُنگی که خودشان تهیه کرده و انتخاب نموده‌اند و گوینده‌ی آن از عرفای مشهور و مورد قبول همگان نیست، شعری می‌خوانند که صحیح نیست؛ زیرا این انتخاب برحسب سلیقه، حال و مقام دارنده‌ی جُنگ است و ممکن است آن حال با دیگران منطبق نباشد ولی اگر به صورت تفأل یا به صورت منظم از آن کتب خوانده شود، مفید است. در انتخاب اشعار و طرز خواندن آن نیز باید دقت کنیم مثلاً به هیچ وجه صحیح نیست از تصانیف متداول ولو تصانیف عرفانی باشد، استفاده شود؛ مجلس فقری جای تصنیف خوانی نیست گویا اینکه معانی آنها و آهنگی که دارد، خلاف شرع نباشد ولی چنانچه اشعار آهنگ‌دار،

۱. برگرفته از پیام و دستورالعمل فقری در هنگام عزیمت به خارج از کشور، تاریخ ۹ ربیع‌الاول ۱۴۲۰ ه. ق. برابر با ۲/۴/۱۳۷۸ ه. ش.

مورد نظر است از اشعار دیوان شمس انتخاب شود زیرا غزلیات دیوان شمس دارای همه گونه اوزان شعری می باشد. به هرجهت اکیداً یادآوری می شود که نباید در مجالس فقری اشعار با آهنگ های تصنیفی خوانده شود.

۵- در مجالس فقری فقط کسانی که اذن و اجازه ی صحبت دارند، باید صحبت کنند و سایرین چنین حقی ندارند به جهت اینکه هرکسی، برداشت خود را که متناسب با حال و مقام خود اوست بیان می کند، در صورتی که صحبت در مجالس درویشی باید به نحو عام باشد تا به همه سود رساند و منطبق با روحیه ی همگان باشد. از طرفی دعاهایی که داده شده است و اوراد نماز و امثال آن سعی شود که مرتّب خوانده شود و هیچکس حق ندارد در این موارد به دیگری دستوری بدهد مگر کسانی که اجازه دارند. اگر کسی به صرف ادّعی اینکه شفاهاً از یکی از آقایان اقطاب اجازه ای گرفته، چنین کاری کند، هم خود خطاکار است و هم دیگران را به خطا وادار کرده است. بنابراین به چنین اشخاصی اصلاً اعتماد و توجّه نکنید و آنان را از دخالت در این مسائل باز دارید. شاید ان شاء الله نصیحت اثر نماید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۳- مجالس فقری شب‌های جمعه و دوشنبه را منظم داشته باشیم و فقرا در هر کجا هستند و به هر صورتی که می‌توانند در این مجالس حضور یابند، اگر یک نفر یا دو نفر هم حاضر باشند، نام آن، مجلس فقری است، و اگر مأذونی بود، مجلس را اداره می‌نماید و در غیر آن هم، باز صاحب اصلی مجلس که به همهی فقرا نمایندگی داده است، اداره‌کننده‌ی مجلس و صاحب آن تلقی می‌شود.

***

۱۲- مجلس فقر مورد نظر الهی و محلّ توجّه و حضور اولیای خداست و هدف شرکت‌کنندگان در آن باید فقط یاد خدا و تزکیه‌ی نفس و تهذیب اخلاق و روشن نمودن دل به دیدار اولیا و مؤمنین و فراگرفتن آگاهی‌های معنوی از کتب فقری یا گفتار بزرگان دین باشد. بنابراین در مدّت حضور در جلسه‌ی فقری، سکوت و نظم کامل و آداب حضور در مجلس فقر رعایت شود و از سخن گفتن و همچنین انجام هر کاری که موجب پراکندگی حواس خود یا دیگران می‌شود خودداری گردد.

---

۱. برگرفته از بیانیه‌ای در آستانه‌ی سال ۱۳۸۱ به مناسبت ایام نوروز باستانی و تقارن آن با محرم، تاریخ ذی‌الحجه ۱۴۲۲ ه. ق. برابر با اسفند ۱۳۸۰ ه. ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۱- در مجالس فقری بجز توجّه به خداوند و استماع مطالب

کتب خوانده شده هیچگونه گفتگوی دنیایی نباید انجام گیرد.

۲- پس از اتمام مجلس فقری لازم است کلّیه‌ی فقرا حرکت

نموده و هیچگونه جلسه‌ی دیگری نباید در محلّ به وجود آید.

۳- همانطور که قبلاً هم گفته شده، هر کجا مجلس فقری

تشکیل گردد، مدّت جلسه، صاحب مجلس، بزرگ وقت بوده و

صاحبخانه جز خدمت به فقرا سِمت دیگری ندارد.

۴- هرگونه اجتماع فقرا به اعتبار استمرار معنوی فقر، از دید

دیگران به عنوان فقر تلقّی می‌شود؛ لذا چنین اجتماعی برای

گفتگوی کارهای صرفاً دُنیوی نباید صورت گیرد.

۵- سخنرانی و پاسخ به سوّالات فقری فقط برای افرادی که

از طرف بزرگ وقت اجازه دارند، میسر است و دیگران حقّ گفتگو

در این باره را ندارند.

---

۱. برگرفته از دستورالعمل صادره به آقای مهندس جذبی جهت اعلام به فقرای یزد، تاریخ ۱۱ محرم ۱۴۲۴ ه. ق. برابر با ۲۴/۱۲/۱۳۸۱ ه. ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۹- فقرایی که در شهرستان‌های داخل و خارج از کشور افتخار برگزاری مجالس فقری را در منزل یافته‌اند صاحب مجلس را که مولی است در زمان برگزاری مجلس فقری، صاحب منزل و فقرا را مهمانان مولی بدانند لذا به شرایط و لوازم این خدمت افتخارآمیز جدیت نمایند.

۱۰- فقرایی که خدمات گوناگون حسینی‌ها و مجالس فقری را به عهده دارند، توجّه نمایند که خدمت از تعهدات ایمانی و خدمت خالصانه مورد قبول حقّ و پسند اولیای اوست پس خدمت را لَوْجَه‌الله انجام داده و صادقانه در کار خود به بهترین وجهی بکوشند، البته وظیفه‌ی دیگران محبّت و قدردانی از آنان است.

۱۱- طبق بیان حکیمانه پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مجالس ذکر خدا باغ‌های بهشتی در دنیا است و امر فرموده است که در این باغ‌ها نهایت استفاده را از میوه‌های آن (که ذکر خدا و معرفت و عشق به حقّ و فضایل ملکوتی و معنویت است) بنماییم. این حدیث شریف ضمن آنکه بالاترین صدور مجوّز از سوی قافله‌سالار کاروان انسانیت برای مجالس فقر و ذکر خداست به ما توجّه می‌دهد که باید با

---

۱. برگرفته از یادآوری نکاتی به فقرا و درباره‌ی تقارن دو سنّت فاجعه‌ی عاشورا و نوروز سال ۱۳۸۲ ه. ش. و تأکید مجدد بر حفظ آداب شریعتی و طریقتی، تاریخ ۱۶ محرم ۱۴۲۴ ه. ق. برابر با ۱۳۸۱/۱۲/۲۹ ه. ش.

شرکت منظم در آن مخصوصاً شب‌های جمعه و دوشنبه و رعایت کامل آداب آن از نظم و سکوت و حال توجّه و مراقبه، بهره‌مندی خود را از آن افزایش داده و از رحمت الهی برخوردار شویم و فقرا در معاشرت‌ها و مراوده‌ها مخصوصاً رفت و آمد خانوادگی و پذیرایی از مهمانان و همچنین شراکت با یکدیگر تمام شئون شرعی و فقری را عمل نمایند که هم موجب ازدیاد و برکت روزی و هم موجب نزول رحمت الهی است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

با توجه به اینکه فقرای خارج از کشور به مشایخ و بزرگان، کمتر دسترسی دارند و بنابراین ممکن است استماع توضیح نادرستی که از بعضی از قواعد دینی و فقری بشود در آنها مؤثر افتد، بدین جهت لازم دانستم برای همه‌ی اخوان و به خصوص اخوان ساکن خارج از کشور نکاتی را یادآوری کنم و درباره‌ی وضعیت مجالسی که به نام درویشی و عرفان در شب‌های دوشنبه و جمعه برقرار می‌گردد، توضیحاتی بدهم:

۱- بنابه دستور صریح قرآن، از وقتی که اولین نماز در شب (نه روز) جمعه ادا می‌شود یعنی از غروب روز پنج‌شنبه و اول مغرب شب جمعه تا ظهر جمعه باید کار دنیایی را کنار بگذارید و برای یاد خدا مجلس تشکیل بدهید. آیه‌ی قرآن می‌فرماید: إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ^۲، البته منظور کار دنیایی است و الا هر کاری که با زندگی برادران در ارتباط باشد و صرفاً هدف آن کمک به برادران باشد، دنیایی حساب نمی‌شود. مثلاً کسی که تَبَرَّعاً به خدمت بنگاه‌های خیریه و امور خیریه می‌پردازد، جمعه را نه تنها باید تعطیل نکند بلکه ثواب اشتغال

۱. برگرفته از در مورد آداب و شرایط تشکیل مجالس فقری، خصوصاً خطاب به فقرای خارج از کشور، تاریخ ۱۳۸۲/۵/۱۹ ه. ش.

۲. سوره جمعه، آیه ۹.

وی در آن روز بیشتر است. بنابراین به تعطیلی کار دنیوی در شبانه‌روز جمعه توجه داشته باشید. البته اول بار به مناسبت مقتضیات زمان جنگ، به دلیل اینکه در شب‌ها حتی المقدور چراغ روشن نباشد و همچنین تغییر ساعت، مقرر شد که در روز یعنی عصر پنج‌شنبه مجلس گرفته شود و بعداً نماز مغرب و عشاء که در شب جمعه واقع می‌شود خوانده شود و آنگاه مجلس خاتمه یابد تا فقرا بخصوص خواهران زودتر امکان رفتن به منزل و رسیدگی به امور خانوادگی را داشته باشند. بنابراین نباید تصور کرد که مجلس در روز پنج‌شنبه است بلکه مجلس در شب جمعه است. این توجه را داشته باشید که همه‌ی روزهای خداوند محترم است ولی مجلس فقرا شب جمعه است نه روز پنج‌شنبه. همین وضعیت برای شب‌دوشنبه نیز باید رعایت شود.

۲- در مجلس فقرا غیر از کتاب نثر که یکی از کُتبی است که اجازه داده شده است که قرائت می‌شود و به منزله‌ی درس عرفانی تلقی می‌گردد، از غزلیات و اشعار بزرگان عرفان خوانده می‌شود. اما اینکه این اشعار با صدای خوش و با قرائت خوانده شود، غنا محسوب نمی‌گردد. کما اینکه در مورد قرائت قرآن هم دستور داده‌اند که قرآن را به آواز خوش باید خواند و روایت شده است که حضرت سجاد علیه السلام با چنان صدای ملایم و روحانی‌ای قرآن را

می خواندند که هرکسی رد می شد و می شنید بی اختیار مدتی توقف می کرد. به همین دلیل این امر را نمی توان غنایی که شرعاً حرام است تلقی کرد بلکه بالعکس، این از قبیل مواردی است که بهتر است با صدای خوب خوانده شود.

۳- موسیقی عبارت است از تنظیم و هماهنگی اصوات. کما اینکه هماهنگی رنگ ها در نقاشی هنر می آفریند و هماهنگی و همراهی مصالح و مناظر در ساختمان ها موجب هنر می گردد. در صدا نیز این وضعیت وجود دارد. نظم و هماهنگی اصوات را موسیقی می گویند. البته موسیقی ممکن است دو نوع باشد: موسیقی ای که انسان را به یاد خدا بیندازد، و موسیقی ای که انسان را از یاد خدا دور کرده در شهوات فرو برد. آن موسیقی که انسان را در شهوات فرو برد «غنا» نامیده می شود و غنا حرام است. و همین امر در مورد سایر هماهنگی های هنری یعنی در نقاشی ها و عکاسی ها وجود دارد، کما اینکه عکس ها و نقاشی های اماکن متبرکه انسان را به یاد خدا می اندازد و نقاشی های دیگر ممکن است از یاد خدا دور کند و مضر باشد. بنابراین موسیقی مطلقاً حرام نیست بلکه نوعی از موسیقی که غنا باشد حرام است ولی به هر جهت چون آمادگی و امکان انحراف در موسیقی بسیار است و تشخیص حد حلال و حرام آن مشکل می باشد، لذا بطور کلی

استفاده از هرگونه موسیقی که با آلات موسیقی ادا می‌شود و اصطلاحاً به آن ساز می‌گویند، در مجالس فقری صحیح نیست. و در مجالس فقری فقط خواندن کتاب با آواز مجاز است و غیر از آن مجاز نیست، برای اینکه انحرافات رخ ندهد.

۴- اینکه گفته شده است که در دستورات درویشی و حتی احکام شرعی رعایت اوضاع و احوال لازم است (و با اوضاع و احوال متفاوت یعنی آزرمنه و آزرمنه‌ی متفاوت دستورات فرق می‌کند) در جزئیات و ظواهر امر است، و در اصول کلی به هیچ وجه فرق نمی‌کند. آنچه در بالا بیان شده همیشه به همین وضع است. البته ممکن است بنابه حالات بعضی افراد دستورات متفاوت باشد ولی آن تفاوت‌ها شخصی است و در مجالس فقری عموماً باید به همان نحوی که بیان شد و تاکنون معمول بوده است، عمل شود.

۵- در مجالس فقری همواره باید مجلس بانوان از آقایان جدا باشد و برای تمام مدت مجلس رعایت حجاب شرعی از ناحیه‌ی بانوان معمول گردد. این مسأله‌ی حجاب شرعی فقط برای مجالس عمومی نیست و در هر حال باید در مجالسی که به نام فقری است رعایت شود، کما اینکه در شهر یا آبادی‌ها یا روستاهایی که عده‌ی کمی از فقرا هستند و حتی گاه همه اعضای یک خانواده هستند، توصیه شده است که در شب جمعه و

شب دوشنبه که به یاد خدا دور هم می‌نشینند، فرض نکنند که به هم محرم و محارم یکدیگر هستند، بلکه آقایان جدا از خانم‌ها بنشینند، و تمام مدّت مجلس رعایت حجاب شرعی را بنمایند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۱- مجالس به هیچ وجه نباید در محلّ اجاره‌ای باشد. اگر هیچیک از فقرا امکان قبول این افتخار را نداشت، مجلس برگزار نمی‌شود و یا تعطیل می‌گردد.

۲- در مجالس، پند صالح قرائت شود و نوار فقط منتسب به اقطاب گذارده شود. نوار آقایان مشایخ گرامی را در مجالس خصوصی غیر از دو شب فقری می‌توان گذاشت.

---

۱. برگرفته از نکاتی در خصوص محلّ مجلس فقری و نحوه‌ی اداره‌ی آن، تاریخ رمضان ۱۴۲۶ ه. ق. برابر با مهرماه ۱۳۸۴ ه. ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

شرکت و حضور در مجالس فقری شب‌های جمعه و دوشنبه از مهم‌ترین وظایف فقری در این زمان است زیرا به موجب فرموده‌ی رسول خدا ﷺ: مجالس ذکر خدا از باغ‌های بهشت در دنیا و جایگاه آماده نمودن بهشت اخروی است. رویه‌ی پیشوایان و راهنمایان سلسله، حضور در این مجالس بوده که به پیروی از آنان ما نیز باید این چراغ را روشن نگه داریم و مخصوصاً با انواع اشتغالات و گرفتاری‌ها که در این زمان وجود دارد مجالس فقری بهترین فرصت است برای یاد خدا و دیدار بزرگان و ملاقات مؤمنین و آگاهی از حالات یکدیگر و کسب معارف حقّه و اکتساب فضایل اخلاقی و آرامش روحی که مهم‌ترین نیاز افراد جامعه در این دوران است و این مجالس که مجوّز آن معنأً از سوی پیامبر اکرم و ائمه معصومین علیهم‌السلام صادر گردیده است و حضرت علی علیه‌السلام می‌فرماید: عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الذِّكْرِ (بر تو باد شرکت در مجالس ذکر) اگر این دستور را وجوب هم ندانیم، مُسَلِّمًا توصیه‌ی مؤکّد تلقی می‌شود. در این مجالس اَحیاء امر دین و توّسل به ذیل عنایات اولیای حق مورد نظر است پس هر مؤمن و عاقلی سعی و اهتمام در ترویج و رونق آن خواهد داشت و چون هیچ امر خلاف شرع مطهّر و

۱. برگرفته از پیام به مناسبت عید نوروز ۱۳۸۷ ه. ش. و تقارن آن با ایام میلاد پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم و امام صادق علیه‌السلام، تاریخ ۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۲۹ ه. ق. برابر با ۱/۱/۱۳۸۷ ه. ش.

قانون در آن صورت نمی‌گیرد به هیچ وجه تعطیل نخواهد شد. حاضرین در این مجالس چه در حسینیه‌ها و چه در منازل در داخل و خارج ایران می‌دانند که در مدّت جلسه‌ی فقری، صاحب آن حضرت مولی است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

توجه داشته باشید که اگر دور از وطن و مرکز توجه اخوان هستید ولی به مصداق «گر در یمنی و با منی، پیش منی...» همواره چشم و گوش همه‌ی ما متوجه شماست و چون دشمنان عرفان، فراوان و کید شیطان همواره مراقب است، هر حرکتی ولو با حسن نیت اگر مشابه کید باشد بر همه‌ی ماست که آن را خنثی کنیم و شب‌های دوشنبه و جمعه مختص مجالس فقری است، در این موقع، جلسه‌ی دوستانه شخصی برقرار نکنید، مجالس فقری هم در همانجایی باید باشد که مقرر شده است و حتی آقایان مشایخ معظم هم (به استثنای برادر مکرم آقای حایری) حق تغییر آن را ندارند و باید از خود حقیر یا آقای حایری استفسار شود. هرگونه سؤال و مطلبی هم دارید، برادر مکرم آقای دکتر آرمایش راهنمایی خواهند کرد. این نامه توسط ایشان به اطلاعتان می‌رسد. از هرگونه تفرقه پرهیزید: وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.^۲

۱. برگرفته از تذکراتی درباره‌ی برگزاری مجالس فقری و نحوه‌ی تغییر در آن، تاریخ ۱۳ صفر ۱۴۳۰ ه. ق. برابر با ۱۳۸۷/۱۱/۲۱ ه. ش.

۲. سوره آل عمران، آیه ۱۳۹.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ^۱

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي^۲

میان گریه می‌خندم که چون شمع اندر این مجلس
زبان آتشینم هست لیکن در نمی‌گیرد
به عرض برادران ایمانی می‌رساند، مطالبی که ذیلاً یادآوری
می‌شود و غالباً تکراری است، امید است مورد توجه همگان قرار
بگیرد، گرچه بعضی مطالب آن در رابطه با برادران مقیم خارج از
وطن است.

۱- مجلس فقری در شب‌های جمعه و دوشنبه است که با
ادای فریضه‌ی الهی شروع و یا ختم می‌گردد. در مجلس فقری و
بلکه در مجالس فقرا ولو تمام حاضرین محارم شرعی باشند ولی
جدا نشستن برادران و خواهران الزامی است و به هرجهت رعایت
حجاب شرعی و همچنین رفتار متین ضرورت دارد.

۲- میزبان بودن در مجالس به منزله‌ی خدمت به برادران
است نه سروری بر آنها و در آن لحظات کوتاه، آن میزبان، صاحب
منزل تلقی نمی‌شود بلکه منزل محلّ مجلس در واقع تعلق به مولی
دارد. سلوک و رفتار میزبان اگر مورد پسند مولی باشد این میزبانی را

۱. برگرفته از یادآوری نکاتی به فقرا، تاریخ رمضان ۱۴۲۶ هـ. ق برابر با مهر ۱۳۸۴ هـ. ش.

۲. سوره طه، آیات ۲۸-۲۵.

به تاج افتخار می‌آراید.

۳- چنانچه بعضی مقتضیات موجب گردد که مجالس به صورت دوره‌ای برقرار شود، حضور در همه‌ی آن مجالس ضروری است و در آن ساعات نباید فقرا جلسات دیگری منعقد نمایند. مجلس فقری همان است که دستور داده شده است. دوره‌ای کردن مجلس؛ موقّتی و بنابر مقتضیات است، دلیلی بر قُصور یا تقصیر نیست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

مجالس شب‌های جمعه و دوشنبه و صبح جمعه برقرار است. البته فقرا به هر عنوان که تجمع کنند و با هم بنشینند و به یاد خدا باشند، مُثاب است ولی این مجالس دیگر جزء مجالس فقری حساب نمی‌شود و مثلاً کسی که در منزل شخصی خودش برای دیدار و دیدوبازدید می‌نشیند و جلسه برقرار می‌کند، البته با یاد خدا بودن، مجلس را متبرک می‌سازد ولی مجلس فقری تلقی نمی‌شود.

---

۱. برگرفته از پیام به مناسبت عید نوروز ۱۳۸۸ ه. ش. تاریخ ۲۳ ربیع‌الاول ۱۴۳۰ ه. ق. برابر با ۱/۱/۱۳۸۸ ه. ش.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

۱۰- چون در درویشی همه‌ی امور مخصوصاً مسائل فقری که به جمع فقرا و مجالس فقری مربوط می‌شود باید با اجازه‌ی بزرگ وقت انجام گیرد و با توجه به اینکه ممکن است فهم و درک هر شخصی از آیات قرآنی و مطالب عرفانی با دیگری تفاوت داشته باشد که امری طبیعی و غیرقابل انکار است اما تفسیر قرآن یا توضیح مطالب عرفانی آن هم به خصوص در مجالس و مجامع فقرا بدون اجازه روا نیست و از این جهت هر سخن یا نوشته‌ای معلوم نیست مورد تأیید بوده و صحیح باشد.

۱۱- رعایت اعتدال در گفتار و رفتار و حالات که از اعتدال در فکر و اعتقاد سرچشمه می‌گیرد از صفات پسندیده و از ویژگی‌های بزرگان دین و روش و منش حضرت سید المرسلین صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و ائمه‌ی طاهرين عليهم السلام است. پس فقرا حتی الامکان آن را الگو قرار داده و از هر نوع گفتار و رفتار غلوآمیز و بروز حالات خود مخصوصاً در مجالس فقری خودداری نمایند و نمی‌توان همه‌ی حالات فقرا را جذبه دانست زیرا در بعضی موارد از آثار امراض روانی یا ضعف اعصاب است و نباید آن را نشانه‌ی کمال یا ترقی دانست و تا حال اختیار دارند باید خود را کنترل نمایند.

۱. برگرفته از پیام به مناسبت عید نوروز باستانی ۱۳۸۹ ه. ش، تاریخ ۵ ربیع الثانی ۱۴۳۱ ه. ق. برابر با ۱/۱/۱۳۸۹ ه. ش.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ^۱

ب - اعتیاد به مواد مخدّر، هم موجب فساد خود شخص معتاد و هم افساد دیگران است، لذا باید از اشاعه‌ی آن جلوگیری کنند. کسانی که خدای ناکرده اقدام به توزیع یا فروش مواد مخدّر می‌کنند گناهشان از خود معتادین بیشتر است. گناه این کار در مجالس فقری که مجالس انس و یاد خدا است و حرمت خاصّ خود را دارد، بیشتر نیز می‌شود. باید مراقب حضور معتادین یا عوامل پخش در مجالس فقری بود.

ج - وظیفه‌ی همه‌ی فقرا این است که کمک کنند رفع اعتیاد از معتادان شود و اسباب گسترش آن فراهم نشود که اشاعه یابد یا اصولاً گرایش به آن پیدا شود. خصوصاً آقایان مشایخ که سمت راهنمایی معنوی فقرا را بر عهده دارند موظّفند که اقدام جدّی در این باره بکنند.

د - مهم‌ترین وظیفه و اشتغال مشایخ گرامی توجّه به تربیت و رفع نواقص اخوان می‌باشد و بدین لحاظ حضور آنان در مجالس، رونق معنوی به جلسه می‌دهد و این رونق به منزله‌ی جبران خلأ فکری است، لذا همه‌ی برادران و بالاحص مشایخ و مأذونین گرامی باید حتّی المقدور در مجالس حاضر شوند و غیرت آنان بر اخوان و

۱. برگرفته از پیام در خصوص حرمت اعتیاد به مواد مخدّر و توزیع و فروش آن، تاریخ ۱۵ جمادی الثانی ۱۴۳۱ ه. ق. برابر با ۸/۳/۱۳۸۹ ه. ش.

حساسیت به هنگام مشاهده‌ی نواقص، خطاها و تمردها نباید مانع حضورشان گردد.

هـ- دشمنان فقر سعی کرده و می‌کنند که ایجاد تفرقه کنند و نیز می‌کوشند مجالس ذکر خدا را (حتی اگر بتوانند به دست خود ما) تعطیل نمایند. عدم حضور و یا قهر از مجالس از طرف برادران بالخصوص مشایخ، هدفی را که دشمنان دارند تسهیل می‌کند؛ به دست خود آتش به خویش نزنیم. برادران عزیز نیز باید در این موارد به هرجهت، اطاعت از مشایخ کنند و نهایتاً در موارد ضروری، محرمانه یادآوری نمایند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ^۱

در مجالس، خیلی‌ها را دیدم (این در مجالس آقایان بیشتر دیده می‌شود) حتماً می‌آیند جلو بنشینند و گوش بدهند، با یک فشردگی. این کار آنقدر ارزش ندارد که یکی برای خاطر دیگری جا باز کند. اینقدر این مهم است که حتی آیه‌ی قرآن در مورد آن نازل شده است. می‌گوید: ای مؤمنین! وقتی نشسته‌اید، فشرده‌اید به شما اشاره کردند بلند شوید، جا باز کنید. نگویند چرا قرآن به چنین چیزهای جزئی رسیدگی کرده؟ نه! اینها جزئی نیست، اینها نمونه برای تربیت است. در همین مجالس خود ما، به خصوص مجالس مردانه، چون خانم‌ها دقیق‌تر گوش می‌دهند، من اینجا می‌گویم و الاً باید آنجا می‌گفتم، دقیقاً گوش بدهید و خودتان هم مبلغ این فکر باشید. یک طوری بنشینید که هم خودتان راحت باشید، هم پهلویی شما. اگر هم یک طوری است که خودتان راحت نیستید، پهلویی تان و همراهان تان، از شما نباید ناراحت بشوند.

یکی از ناراحتی‌ها این است و امثال آداب مجالس که گفته‌اند برای همین است بشرها همه فکر دارند. منتها بشرها فکر دارند که می‌گویند: من دلم می‌خواهد که فرض کنید فیلم سینمایی را ببینم، حالا این یکی پهلویی من می‌خواهد ببیند،

۱. برگرفته از گفتارهای عرفانی صبح جمعه، تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۹ ه. ش.

می خواهد نبینند. به من چه؟ نه! راحت و آسایش دیگران را بر راحت و آسایش خودتان ترجیح بدهید، هر دیگری هم البته نه، یک دیگری هستند که اینقدر از او ناراحت هستید که می خواهید او را خفه کنید، آنها نه! اولاً آنهايي را که قابل حل است، حل کنید و دشمنی ها و عنادها را دور بریزید و بعد نسبت به دوستان خداوند و همراهان سیر الی الله خیلی مهربان باشید.

فهرست جزوات قبل

شماره	عنوان	تیمیت
۱	گفتارهای عرفانی ^۱ (قسمت اول - دی و بهمن ۱۳۸۶)	
۲	گفتارهای عرفانی (قسمت دوم - بهمن ۱۳۸۶ تا فروردین ۱۳۸۷)	
۳	گفتارهای عرفانی (قسمت سوم - اسفند ۱۳۸۶ تا خرداد ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت اول)	
۴	گفت وگوهای عرفانی ^۲ (قسمت اول - متن ۶ مصاحبه - تابستان و آذر ۸۶، اردیبهشت، مرداد و آذر ۸۷)	مجموعه شماره یک: ۸۰۰۰ تومان (شامل ۱۳ جزوه)
۵	مکاتیب عرفانی ^۳ (قسمت اول ۷۶-۱۳۷۵)	
۶	استخاره (همراه با سی دی صوتی)	
۷	مقدمه ی روز جهانی درویش	
۸	مکاتیب عرفانی (قسمت دوم ۷۹-۱۳۷۷)	
۹	گفتارهای عرفانی (قسمت چهارم - اردیبهشت، خرداد و تیر ۱۳۸۷)	
۱۰	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجم - تیر ۱۳۸۷)	
۱۱	گفتارهای عرفانی (قسمت ششم - مرداد و شهریور ۱۳۸۷)	
۱۲	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتم - شهریور ۱۳۸۷)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت دوم)	
۱۳	خانواده و اختلافات خانوادگی و علل عمده (قسمت اول)	مجموعه دو: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)
۱۴	حقوق مالی و عشریه (قسمت اول)	
۱۵	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتم - مهر ۱۳۸۷)	
۱۶	مکاتیب عرفانی (قسمت سوم ۱۳۸۰)	

۱. گفتارهای عرفانی: بیانات صبح‌های شنبه، یک‌شنبه، چهارشنبه، پنج‌شنبه، جمعه و مناسبت‌ها.

۲. گفت وگوهای عرفانی: مجموعه ی مصاحبه‌ها.

۳. مکاتیب عرفانی: مجموعه ی پاسخ به نامه‌ها.

مجموعه سه: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت نهم - مهر ۱۳۸۷)	۱۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت دهم - مهر و آبان ۱۳۸۷)	۱۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت یازدهم - آبان ۱۳۸۷)	۱۹
	گفتارهای عرفانی (قسمت دوازدهم - آبان و آذر ۱۳۸۷)	۲۰
	گفتارهای عرفانی (قسمت سیزدهم - آذر ۱۳۸۷)	۲۱
مجموعه چهار: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (قسمت اول)	۲۲
	شرح فرمایشات حضرت صادق <small>علیه السلام</small> (تفسیر مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة) (قسمت اول)	۲۳
	شرح فرمایشات حضرت سجاد <small>علیه السلام</small> (شرح رساله حقوق) (قسمت اول)	۲۴
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت سوم)	-
	مکاتیب عرفانی (قسمت چهارم ۸۱-۱۳۸۰)	۲۵
مجموعه پنج: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت چهاردهم - مردادالی آذر ۱۳۸۷)	۲۶
	گفتارهای عرفانی (قسمت پانزدهم - آذر ۱۳۸۷)	۲۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت شانزدهم - آذر و دی ۱۳۸۷)	۲۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفدهم - دی ۱۳۸۷)	۲۹
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت چهارم)	-
مجموعه شش: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت هجدهم - دی و بهمن ۱۳۸۷)	۳۰
	گفتارهای عرفانی (قسمت نوزدهم - بهمن ۱۳۸۷)	۳۱
	گفتارهای عرفانی (قسمت بیستم - اسفند ۱۳۸۷)	۳۲
	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و یکم - اسفند ۱۳۸۷)	۳۳
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت پنجم)	-
۲۰۰ تومان	نقشه راهنمای موقعیت مزار سلطانی بیدخت در کشور ایران	-
مجموعه هفت: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	مکاتیب عرفانی (قسمت پنجم ۸۳-۱۳۸۲)	۳۴
	مکاتیب عرفانی (قسمت ششم ۱۳۸۴)	۳۵
	شرح فرمایشات حضرت صادق <small>علیه السلام</small> (تفسیر مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة) (قسمت دوم)	۳۶
	شرح فرمایشات حضرت سجاد <small>علیه السلام</small> (شرح رساله حقوق) (قسمت دوم)	۳۷
	مجموعه دستورالعمل‌ها و بیانیه‌ها (قسمت اول)	۳۸

		۳۹	مکاتیب عرفانی (قسمت هفتم ۸۷-۱۳۸۴)
مجموعه هشتم: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)		۴۰	شرح فرمایشات حضرت سجاد <small>علیه السلام</small> (شرح رساله حقوق) (قسمت سوم)
		۴۱	شرح فرمایشات حضرت سجاد <small>علیه السلام</small> (شرح رساله حقوق) (قسمت چهارم)
		۴۲	شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (قسمت دوم)
		۴۳	مجموعه دستورالعمل ها و بیانیه ها (قسمت دوم)
مجموعه نهم: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)		۴۴	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و دوم - فروردین ۱۳۸۸)
		۴۵	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و سوم - فروردین ۱۳۸۸)
		۴۶	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و چهارم - فروردین ۱۳۸۸)
		۴۷	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و پنجم - اردیبهشت ۱۳۸۸)
	-		شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت ششم)
مجموعه ده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)		۴۸	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و ششم - مرداد ۱۳۸۹)
		۴۹	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و هفتم - مرداد و شهریور ۱۳۸۹)
		۵۰	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و هشتم - شهریور ۱۳۸۹)
		۵۱	گفتارهای عرفانی (قسمت بیست و نهم - شهریور و مهر ۱۳۸۹)
		۵۲	گفتارهای عرفانی (قسمت سی ام - مهر ۱۳۸۹)
مجموعه یازده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)		۵۳	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و یکم - اردیبهشت ۱۳۸۸)
		۵۴	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و دوم - اردیبهشت و خرداد ۱۳۸۸)
		۵۵	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و سوم - خرداد ۱۳۸۸)
		۵۶	گفت و گوهای عرفانی (قسمت دوم - عرفان در کار اداری - بهار و تابستان ۱۳۸۹)
		۵۷	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و چهارم - خرداد ۱۳۸۸)

مجموعه دوازده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	۵۸	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و پنجم - خرداد و تیر ۱۳۸۸)
	۵۹	درباره‌ی حقوق مالی و عشریه (قسمت دوم)
	۶۰	خانواده و اختلافات خانوادگی و علل عمده (قسمت دوم)
مجموعه سیزده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	۶۱	گفت‌وگوهای عرفانی (قسمت سوم - سال‌های ۸۹ - ۱۳۸۸)
	۶۲	رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت اول)
	۶۳	رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت دوم)
	۶۴	رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت سوم)
	۶۵	رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات (قسمت چهارم)
مجموعه چهارده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۵ جزوه)	۶۶	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هشتم - تیر ۱۳۸۸)
	۶۷	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هفتم - تیر ۱۳۸۸)
	۶۸	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و هشتم - تیر و مرداد ۱۳۸۸)
	۶۹	گفتارهای عرفانی (قسمت سی و نهم - مرداد و شهریور ۱۳۸۸)
	-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت هفتم)
مجموعه پانزده: ۱۰۰۰ تومان (شامل ۱۰ جزوه)	-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت هشتم)
	-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت نهم)
	۷۰	مُلَخَّص گزارشات در مورد عرفان (هدیه نوروزی ۱۳۹۰)
	۷۱	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل - شهریور ۱۳۸۸)
	۷۲	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و یکم - شهریور ۱۳۸۸)
	۷۳	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و دوم - مهر ۱۳۸۸)
	۷۴	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و سوم - مهر ۱۳۸۸)
	۷۵	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و چهارم - مهر ۱۳۸۸)
	۷۶	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و پنجم - مهر و آبان ۱۳۸۸)
	۷۷	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و ششم - آبان ۱۳۸۸)
	۷۸	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هفتم - آبان و آذر ۱۳۸۸)
۷۹	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و هشتم - آذر ۱۳۸۸)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت دهم)	
۸۰	شرح فرمایشات حضرت سجاد <small>علیه السلام</small> (شرح رساله حقوق)	

۸۱	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت اول)	مجموعه شانزده: شامل ۱۰ تومانی (جزوه)
۸۲	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت دوم)	
۸۳	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت سوم)	
۸۴	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت چهارم)	
۸۵	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت پنجم)	
۸۶	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت ششم)	
۸۷	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت هفتم)	
۸۸	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت هشتم)	
۸۹	گفتارهای عرفانی در سفرهای بیدخت (قسمت نهم)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت یازدهم)	
۹۰	مکاتیب عرفانی (اسفند ۱۳۷۵ الی خرداد ۱۳۸۷)	۵۰۰ تومان
۹۱	گفتارهای عرفانی (قسمت چهل و نهم)	مجموعه هفده: شامل ۱۰ تومانی (جزوه)
۹۲	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاهم)	
۹۳	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و یکم)	
۹۴	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و دوم)	
۹۵	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و سوم)	
۹۶	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و چهارم)	
۹۷	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و پنجم)	
۹۸	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و ششم)	
۹۹	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و هفتم)	
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت دوازدهم)	
۱۰۰	شرح فرمایشات حضرت صادق <small>علیه السلام</small> (تفسیر مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة) (جلد اول)	۵۰۰ تومان

	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و هشتم)	۱۰۱
	گفتارهای عرفانی (قسمت پنجاه و نهم)	۱۰۲
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصتم)	۱۰۳
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و یکم)	۱۰۴
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و دوّم)	۱۰۵
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و سوّم)	۱۰۶
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و چهارم)	۱۰۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و پنجم)	۱۰۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و ششم)	۱۰۹
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت سیزدهم)	-
مجموعه هجده:	شرح رساله شریفه پندصالح (جلد اوّل)	۱۱۰
۱۰۰۰ تومان (شامل ۱۰ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و هفتم)	۱۱۱
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و هشتم)	۱۱۲
	گفتارهای عرفانی (قسمت شصت و نهم)	۱۱۳
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادم)	۱۱۴
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و یکم)	۱۱۵
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و دوّم)	۱۱۶
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و سوّم)	۱۱۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و چهارم)	۱۱۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتاد و پنجم)	۱۱۹
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت چهاردهم)	-
مجموعه نوزده:	شرح و تفسیر برخی از آیات قرآن کریم (جلد اوّل)	۱۲۰
۱۰۰۰ تومان (شامل ۱۰ جزوه)	درباره‌ی مزار سلطانی بیدخت و شرح زندگی و حالات اقطاب اخیر	۱۲۱
۵۰۰ تومان	شرح رساله شریفه پندصالح (جلد دوّم)	۱۲۲
۵۰۰ تومان	فهرست موضوعی جزوات	۱۲۳
۵۰۰ تومان	درباره‌ی ذکر و فکر	۱۲۴

مجموعه بیست:	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادوششم)	۱۲۵
۵۰۰ تومان	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادوهفتم)	۱۲۶
(شامل ۵ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادوهشتم)	۱۲۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت هفتادونهم)	۱۲۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادم)	۱۲۹
۲۰۰ تومان	درباره‌ی بیعت و تشرّف	۱۳۰
مجموعه بیست و یک:	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادویکم)	۱۳۱
۵۰۰ تومان	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادودوم)	۱۳۲
(شامل ۱۰ جزوه)	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوسوم)	۱۳۳
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوچهارم)	۱۳۴
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوپنجم)	۱۳۵
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوششم)	۱۳۶
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوهفتم)	۱۳۷
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادوهشتم)	۱۳۸
	گفتارهای عرفانی (قسمت هشتادونهم)	۱۳۹
	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت پانزدهم)	-
مجموعه بیست و دو:	گفتارهای عرفانی (قسمت نودم)	۱۴۰
۵۰۰ تومان	گفتارهای عرفانی (قسمت نود و یکم)	۱۴۱
(شامل ۱۰ جزوه)		۱۴۲
		۱۴۳
		۱۴۴
	پرسش و پاسخ	۱۴۵
	با گزیده‌هایی از بیانات	۱۴۶
	حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده	۱۴۷
	(مجدوب علیشاه)	۱۴۸
		۱۴۹

۱۵۰	شرح فرمایشات حضرت صادق <small>علیه السلام</small> (تفسیر مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة) (جلد دوم)	۲۰۰ تومان
۱۵۱	درباره‌ی دعا (قسمت اول)	
۱۵۲	درباره‌ی خواب و رویا (قسمت اول)	
۱۵۳	درباره‌ی بیماری و شفا	
۱۵۴		
۱۵۵	پرسش و پاسخ	
۱۵۶	با گزیده‌هایی از بیانات	
۱۵۷	حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده	
۱۵۸	(مجنوب‌علیشاه)	
۱۵۹		
-	شرح رساله شریفه پندصالح (قسمت شانزدهم)	
۱۶۰	درباره‌ی روح (قسمت اول)	
۱۶۱	درباره‌ی دعا (قسمت دوم)	
۱۶۲	درباره‌ی خواب و رویا (قسمت دوم)	
۱۶۳	درباره‌ی شیطان (قسمت اول)	
۱۶۴	درباره‌ی استخاره (قسمت اول)	
۱۶۵		
۱۶۶	پرسش و پاسخ	
۱۶۷	با گزیده‌هایی از بیانات	
۱۶۸	حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده	
۱۶۹	(مجنوب‌علیشاه)	
۱۷۰	رفع شبهات با گزیده‌هایی از بیانات حضرت آقای حاج دکتر نورعلی تابنده (مجنوب‌علیشاه)	۲۰۰ تومان
۱۷۱	درباره‌ی آداب حضور در مجالس فقری (قسمت اول)	۵۰ تومان

مجموعه بیست و سه:
شامل ۱۰ جزوه)
۵۰۰ تومان

مجموعه بیست و چهار:
شامل ۱۰ جزوه)
۵۰۰ تومان

۵۰ تومان	درباره‌ی روح (قسمت دوّم)	۱۷۲
۵۰ تومان	درباره‌ی شیطان (قسمت دوّم)	۱۷۳
۵۰ تومان	درباره‌ی استخاره (قسمت دوّم)	۱۷۴
۵۰ تومان	گزیده‌های از گفتارهای عرفانی - بهار ۱۳۹۰	۱۷۵
۵۰ تومان	گزیده‌های از گفتارهای عرفانی - بهار ۱۳۹۰	۱۷۶
۵۰ تومان	گزیده‌های از گفتارهای عرفانی - بهار ۱۳۹۰	۱۷۷
۵۰ تومان	درباره‌ی امر به معروف و نهی از منکر	۱۷۸